

Sygn. akt IV U 74/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2018r. w S.

odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 7 grudnia 2017 r. Nr (...)

w sprawie K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 74/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 7 grudnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił K. K. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podniósł, że udowodniony staż pracy w szczególnych warunkach obejmuje okres zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w J. od 10 listopada 1978r. do 19 listopada 1990r., co stanowi 12 lat i 10 dni. Dalej organ rentowy wskazał, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Domu Pomocy Społecznej w J. od 20 listopada 1990r. do 31 grudnia 2008r. z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz wątpliwości co tego, czy kotły, które obsługiwał ubezpieczony w okresie tego zatrudnienia były kotłami typu przemysłowego. Ponadto organ rentowy podniósł, że ubezpieczony przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem zakładu, na dochody budżetu państwa, co jest jedną z przesłanek ustalenia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (decyzja z 7 grudnia 2017r. k.18 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył K. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że jego zdaniem kotły, które obsługiwał w Domu Pomocy Społecznej w J. były kotłami typu przemysłowego, a wszystkie czynności związane z obsługą kotłów były wykonywane ręcznie. Dlatego pracodawca postąpił niesprawiedliwie odmawiając mu wystawienia świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach. W tych okolicznościach wnosi o rozstrzygnięcie sprawy przez Sąd (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-4 akt sprawy).

Po przekazaniu odwołania ubezpieczonego do Sądu, w dniu 5 kwietnia 2018r. wpłynęło do organu rentowego oświadczenie ubezpieczonego o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa (oświadczenie ubezpieczonego z 5 kwietnia 2018r. w sprawie środków zgromadzonych na rachunku w OFE - data wpływu do ZUS k.27 akt emerytalnych)

Po złożeniu przez ubezpieczonego w/w oświadczenia, w dniu 13 kwietnia 2018r. organ rentowy wydał kolejną decyzję, w której odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury podnosząc, że w dalszym ciągu niespełniona zostaje po stronie ubezpieczonego przesłanka co najmniej 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach (decyzja z 13 kwietnia 2018r. k.28 akt emerytalnych).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony K. K. w dniu 30 stycznia 2017r. ukończył 60-ty rok życia. W dniu 13 października 2017r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 13 października 2017r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat, 9 miesięcy i 1 dzień, z czego okresy składkowe stanowią 25 lat, 4 miesiące i 9 dni, a okresy nieskładkowe 4 miesiące i 22 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że do dnia 1 stycznia 1999r. ubezpieczony osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 12 lat i 10 dni z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w J. (świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 21 listopada 2017r. k.13 akt emerytalnych).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w szczególnych warunkach oraz niezłożenie przez ubezpieczonego oświadczenia o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa (w późniejszym okresie ubezpieczony złożył takie oświadczenie – vide: powyższe ustalenia) decyzją z 7 grudnia 2017r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 7 grudnia 2017r. k.18 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w Domu Pomocy Społecznej (...) Zgromadzenie (...) w J. w okresie od 20 listopada 1990r. do 20 lipca 2009r. w pełnym wymiarze czasu pracy (świadectwo pracy z 20 lipca 2009r. - część C akt osobowych ubezpieczonego). Od początku tego zatrudnienia, tj. od 20 listopada 1990r. do 31 maja 2008r. ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku palacza (umowa o pracę z 20 listopada 1990r. k.1 części B akt osobowych, angaże na stanowisku palacza k.7-24 części B akt osobowych), a od 1 czerwca 2008r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko pokojowego (pismo pracodawcy z 12 maja 2008r. o zmianie warunków zatrudnienia k.32 części B akt osobowych).

W okresie zatrudnienia na stanowisku palacza ubezpieczony obsługiwał dwa piece do centralnego ogrzewania oraz jeden piec do podgrzewania wody znajdujące się w budynku, w którym mieścił się w/w Dom Pomocy Społecznej. Były to piece wodne, w których woda podgrzewana była średnio do 50-70 stopni Celsjusza, a maksymalnie do 90 stopni Celsjusza. Piece obsługiwane były ręcznie – ręcznie zasypywano do niego węgiel i miał i ręcznie oczyszczano piec po procesie spalania. Ubezpieczony pracował na zmiany razem z 4-5 innymi palaczami (zeznania świadka T. K. k.21 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.20v). Piece, które obsługiwał ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Domu

Pomocy Społecznej były piecami wodnymi niskotemperaturowymi ,tj. takimi, w których woda podgrzewana była do temperatury niższej niż 115 stopni Celsjusza. Piece te z uwagi na ich moc wynoszącą 0,420 MW nie były piecami typu przemysłowego (opinia biegłego M. P. k.39-63 akt sprawy i załączniki do opinii k.64-106 akt sprawy, w tym Polska Norma dot. Kotłów Grzewczych wydana przez Polski Komitet Normalizacyjny k.102-106 akt sprawy).

W okresie od 1 września 1975r. do 17 kwietnia 1976r., a zatem przez 7 miesięcy i 17 dni, ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W.. Wykonywał wówczas pracę na stanowisku pomocnika operatora koparki, co polegało na obsłudze koparki pod nadzorem operatora koparki z uprawnieniami (świadcstwo pracy z 10 października 2002r. k.26 akt emerytalnych, zeznania ubezpieczonego k.147 akt sprawy).

W okresie od 26 października 1976r. do 17 października 1978r., a zatem przez 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową (książeczka wojskowa k.3 akt o ustalenie kapitału początkowego). Po odbyciu służby wojskowej, od 10 listopada 1978r. ubezpieczony podjął zatrudnienie w Spółdzielni Kółek Rolniczych w J.. Pracę tę wykonywał do 19 listopada 1990r. cały okres zatrudnienia w tej Spółdzielni w wymiarze 12 lat i 10 dni został zaliczony do stażu pracy w szczególnych warunkach (świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach k.13 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. K. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymaganą ustawą wiek oraz spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia, a ponadto w toku procesu złożył oświadczenie o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa (vide: wcześniejsze ustalenia). Ubezpieczony podnosił, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż oprócz niekwestionowanej przez organ rentowy pracy w takich warunkach w Spółdzielni Kółek Rolniczych w J., pracę w szczególnych warunkach wykonywał również w domu Pomocy Społecznej w J., gdzie w okresie od 20 listopada 1990r. do 31 grudnia 1998r. oraz po tej dacie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę palacza obsługując ręcznie kotły wodne, w tym dwa kotły centralnego ogrzewania oraz jeden kocioł do podgrzewania wody. Analizując całokształt okoliczności sprawy, w tym dowody z zeznań ubezpieczonego oraz świadka w osobie T. K.

(pracującego razem z ubezpieczonym w kotłowni w DPS), a także z opinii biegłego z zakresu ciepłownictwa w osobie M. P., Sąd doszedł do przekonania, iż twierdzenie ubezpieczonego co do tego, że w okresie zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w J. wykonywał pracę w szczególnych warunkach jest błędne. Zgodnie z wykazem A dział XIV poz.1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do pracy w szczególnych warunkach zalicza się prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. W sprawie niesporne jest, że ubezpieczony wykonywał nie zautomatyzowane (ręczne) prace palacza kotłów wodnych, jednakże kotły, które obsługiwał ubezpieczony nie były kotłami typu przemysłowego, a okoliczność ta warunkuje zaliczenie pracy do pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony i świadek T. K. zgodnie wskazali, że kotły wodne, które obsługiwali, podgrzewały wodę do temperatury niższej niż 115, a nawet niższej niż 100 stopni Celsjusza. Taka zaś moc cieplna tych pieców powoduje, że zgodnie opinią specjalisty – biegłego M. P., piece które obsługiwał ubezpieczony nie mogą być uznane za piece typu przemysłowego. Sąd podzielił opinię w/w biegłego - w zakresie w jakim biegły ocenił rodzaj pieców obsługiwanych przez ubezpieczonego - jako obiektywny i wiarygodny dowód w sprawie. W konsekwencji powyższego stwierdzić należy, że praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresie zatrudnienia w Domu Pomocy Społecznej w J. nie może być uznana za pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu wykazu A dział XIV poz.1 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wskazać w tym miejscu należy, że błędna jest sugestia biegłego, jakoby pracę ubezpieczonego na stanowisku palacza w Domu Pomocy Społecznej w J. należało zaliczyć do pracy szczególnej w rozumieniu wykazu A Dział II załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. ,tj. do pracy z działu Energetyka – prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Poza sporem jest, że placówka jaką jest Dom Pomocy Społecznej nie jest zakładem pracy z branży energetycznej. Ponadto, gdyby wolą prawodawcy było zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach pracy każdego pracownika zatrudnionego na stanowisku palacza - niezależnie od rodzaju obsługiwanych kotłów - to zapewne nie stanowiłby w Dziale XIV poz.1 wykazu A załącznika do przedmiotowego rozporządzenia, że do pracy w szczególnych warunkach zalicza się prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego.

Kończąc wskazać należy, że z ustaleń Sądu wynika, iż w okresie od 1 września 1975r. do 17 kwietnia 1976r., a zatem przez 7 miesięcy i 17 dni, ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w W. i wykonywał wówczas pracę na stanowisku pomocnika operatora koparki polegającą na obsłudze koparki pod nadzorem operatora z uprawnieniami. Gdyby zatem okres tej pracy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu wykazu A dział V poz.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (praca maszynistów ciężkich maszyn budowlanych), okres pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach wyniósłby – razem z okresem pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w J. – 12 lat, 7 miesięcy i 27 dni (7 miesięcy i 17 dni plus 12 lat i 10 dni). Ponadto, gdyby do okresu tego dodać okres służby wojskowej ubezpieczonego w wymiarze: 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni, po której to służbie ubezpieczony podjął pracę w szczególnych warunkach w Spółdzielni Kółek Rolniczych w J., okres pracy ubezpieczonego w szczególnych wyniósłby 14 lat, 7 miesięcy i 20 dni, zamiast wymaganych co najmniej 15 lat (7 miesięcy i 17 dni plus 12 lat i 10 dni plus 1 rok, 11 miesięcy i 22 dni).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477.14§1 kpc oddalił odwołanie K. K. jako nieuzasadnione.